

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sž/4/2014
Identifikačné číslo spisu: 5013200517
Dátum vydania rozhodnutia: 12.03.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:5013200517.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: W. N., nar. XX.XX.XXXX., bytom F., XXX XX J., t.č. v C., XXX XX. D., právne zastúpený Mgr. Petrou Hrubovou, advokátkou, Mierové námestie 93, 019 01 Ilava, na základe plnomocenstva a Rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelária Trenčín, proti žalovanému: Krajský súd v Žiline, Orolská č. 3, 010 01 Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr I 41/2013 zo dňa 03.06.2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/75/2013-89 zo dňa 13.12.2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/75/2013-89 zo dňa 13.12.2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutie žalovaného č. Spr I 41/2013 zo dňa 03.06.2013.

Krajský súd z obsahu administratívneho spisu mal súd preukázané, že žiadateľ žiadosťou zo dňa 15.04.2013 žiadal sprístupniť informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z. a to v nasledovných bodoch:
sprístupnenie faktúr za dodávku teplej úžitkovej vody za roky 2012 a 2013;
sprístupnenie dokladov za nákup pohonných hmôt do služobných motorových vozidiel z rokov 2009 až 2013;
sprístupnenie všetkých úradných oznamov zverejnených na úradnej tabuli Okresného súdu Martin ku dňu doručenia tejto žiadosti;
sprístupnenie zápisníc zo zasadnutí sudcovskej rady Okresného súdu Martin z rokov 2012 a 2013;
sprístupnenie Rozvrhu práce (aj s dodatkami) pre Okresný súd Martin na rok 2013;
sprístupnenie platobného výmeru na vyrubenie miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné

stavebné odpady pre Okresný súd Martin na rok 2013;
sprístupnenie protokolov o absolvovaní povinnej technickej kontroly za všetky motorové vozidlá v držbe Okresného súdu Martin od roku 2009 až po rok 2013;
sprístupnenie zoznamu inventáru (všetkého majetku) Okresného súdu Martin ku dňu doručenia tejto žiadosti;
sprístupnenie faktúr za používanie telefónov a internetu (pevné linky, mobilné telefóny, internetové pripojenie a služby) za rok 2013;
sprístupnenie dokladu o vykonaní poslednej revízie výťahového zariadenia - výťahu nachádzajúceho sa v budove Okresného súdu Martin;
sprístupnenie dokladu o vykonaní poslednej revízie elektroinštalácie a elektrických rozvodov a zariadení nachádzajúcich sa v budove Okresného súdu Martin;
sprístupnenie dokladov preukazujúcich odbornú prípravu všetkých prísediacich sudcov zaradených na výkon funkcie Rozvrhom práce Okresného súdu Martin za rok 2007 a 2013;
sprístupnenie správy z posledného vykonaného auditu na Okresnom súde Martin;
sprístupnenie dokumentácie z použitia a využitia Sociálneho fondu pre Okresný súd Martin od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie celého obsahu (všetkých údajov), ktoré eviduje a spracováva Okresný súd Martin pre potreby výkonu štátnej štatistiky od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie evakuačného plánu úniku z budovy Okresného súdu Martin v prípade požiaru;
sprístupnenie plánu riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pre zamestnancov Okresného súdu Martin;
sprístupnenie dokladov za úhradu cestnej dane za motorové vozidlá v držbe Okresného súdu Martin od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie správneho a kancelárskeho poriadku pre okresné sudy, krajské sudy a špecializovaného trestného súdu;
sprístupnenie riadnej, mimoriadnej a individuálnej účtovnej závierky Okresného súdu Martin za rok 2009, 2011 a 2012 vrátane výkazov zisku a strát (vrátane poznámok);
sprístupnenie rozhodnutia 1217121/2007 s vyznačením právoplatnosti;
sprístupnenie knihy jász služobného motorového vozidla Okresného súdu Martin s údajom o prejdených kilometroch za rok 2013;
sprístupnenie všetkých rozsudkov vydaných sudcom JUDr. Romanom Tichým za obdobie od roku 2004 až po súčasnosť. Žiadam v tomto bode o sprístupnenie všetkých právoplatných rozsudkov vydaných týmto sudcom z úseku trestných vecí a aj z úseku starostlivosti o maloletých;
sprístupnenie dokladov preukazujúcich úhradu denných nákladov na poštovné Okresným súdom Martin za odoslanú korešpondenciu s uvedením podacích čísel zásielok a výšky sumy výplatného za jednotlivé zásielky od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie všetkých meritórnych rozhodnutí z registra Pp z roku 2012 (vrátane neprávoplatných) z roku 2012;
sprístupnenie všetkých meritórnych súdnych rozhodnutí z registra Nt z rokov 2010, 2011, 2012 vrátane neprávoplatných rozhodnutí;
sprístupnenie celého obsahu evidencie žiadostí o sprístupnenie informácií doručených Okresnému súdu Martin v roku 2012 - evidovaných podľa zákona č. 211/2000 Z.z., t.j. dátum podania žiadosti, vyžiadané informácie, výsledok vybavenia žiadosti (poskytnutie informácie, výsledok vybavenia opravných prostriedkov, vydanie rozhodnutia alebo postúpenie žiadosti). Všetky informácie, ktoré boli žiadateľom v r. 2012 sprístupnené Okresným súdom Martin taktiež žiadam sprístupniť;
sprístupnenie zákonov č.: 163/2003 Z.z., 549/2003 Z.z., 385/2000 Z.z., 185/2002 Z.z., 502/2001 Z.z., 152/1998 Z.z., 278/1993 Z.z., 254/1998 Z.z., 215/2004 Z.z., 275/2006 Z.z., 431/2002 Z.z.;
sprístupnenie všeobecne právneho záväzného predpisu o vnútornej revízii súdu;
sprístupnenie všeobecne právneho záväzného predpisu o náležitostiach rozvrhu práce;
sprístupnenie všeobecne právneho záväzného predpisu o používaní úradného odevu sudcami, prokurátormi a advokátmi v konaní pred súdmi;
sprístupnenie všeobecne záväzného právneho predpisu o spôsobe spravovania, poskytovania, sprístupňovania a zverejňovania údajov v centrálnom informačnom systéme;
sprístupnenie všeobecne záväzného právneho predpisu o pravidlách určovania počtu miest sudcov,

ostatných zamestnancov súdov, voľných miest sudcov a rozdeľovania zamestnaneckých miest na súdoch;

sprístupnenie všeobecne záväzného právneho predpisu o kategóriách údajov, ktoré sa zo súdnych rozhodnutí vylúčia a postupe pri zverejňovaní súdnych rozhodnutí;

výsledky (správy) - ich sprístupnenie - z vnútornej revízie Okresného súdu Martin od roku 2005 až po súčasnosť;

sprístupnenie zoznamu spisových značiek živých vecí zo všetkých súdnych oddelení, kde súdne konanie trvá viac ako 3 roky;

sprístupnenie zoznamu spisových značiek živých vecí zo všetkých súdnych oddelení, kde súdne konanie trvá viac ako 5 rokov s uvedením príčin a dôvodov, prečo nie sú konkrétne konania ukončené, ako aj uvedenie príčin nečinnosti súdu;

zápisnice zo súdnych konaní - ich sprístupnenie - na ktorých sa zúčastnil predseda Okresného súdu Martin z rokov 2009, 2010, 2011 a 2012 v rámci vykonávania dohľadu nad dodržiavaním sudcovskej etiky, zásad dôstojnosti súdneho konania a plynulosti súdneho konania;

sprístupnenie mzdy a odmeny za mesiac február 2013 (platové pomery a ďalšie finančné náležitosti) priznané za výkon funkcie všetkých prísediacich sudcov Okresného súdu Martin (u každého sudcu žiada údaj sprístupniť osobitne);

sprístupnenie všetkých súdnych rozhodnutí (aj neprávoplatné), ktorými boli osoby s priezviskami: U., U., Q., X., R., T. - uznané za vinných zo spáchania akéhokoľvek trestného činu, prípadne oslobodené spod obžaloby prokurátora. Ak Okresný súd Martin vo svojej evidencii eviduje viac osôb s rovnakým priezviskom, žiada sprístupniť všetky rozhodnutia všetkých osôb rovnakého priezviska;

sprístupnenie servisnej knižky všetkých služobných motorových vozidiel v držbe Okresného súdu Martin v roku 2012;

sprístupnenie všetkých žiadostí o zaradenie uchádzačov do posledného výberového konania na obsadenie funkcie predsedu Okresného súdu v Martine vrátane motivačných listov uchádzačov a ich profesijných životopisov;

sprístupnenie dokladov za nákup nemrznúcej zmesi do ostrekovačov služobných motorových vozidiel od roku 2009 až po súčasnosť;

sprístupnenie dokladov za kúpu náhradných bateriek do hodín zn. Weimar (inventárne číslo 96/0004) od roku 2009 až po súčasnosť;

sprístupnenie dokladov za finančnú úhradu spojenú s údržbou, opravami a čistením sudcovských talárov za roky 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013;

sprístupnenie zmluvy s poskytovateľom internetu pre Okresný súd Martin (uzavretá so súčasným prevádzkovateľom služby);

sprístupnenie zoznamu spisových značiek (živé aj archívne veci) zapísaných do všetkých súdnych registrov na Okresného súdu Martin za obdobia:

- od 7.2.2008 do 9.6.2008;
- od 4.3.2006 do 16.8.2007;
- od 10.6.2009 do 7.2.2010;
- od 14.9.2011 do 18.4.2012;
- od 7.2.2011 do 10.6.2011;
- í) od 31.9.2012 do 28.12.2012;
- od 2.4.2007 do 25.4.2007;
- od 9.7.2006 do 27.9.2006;
- í) od 1.4.2004 do 16.3.2007;

sprístupnenie Ústavy Slovenskej republiky platnej ku dňu doručenia tejto žiadosti;

sprístupnenie Listiny základných práv a slobôd;

sprístupnenie majetkových priznaní všetkých sudcov zo všetkých úsekov Okresného súdu Martin (vrátane prísediacich sudcov, predsedu a podpredsedu Okresného súdu Martin) za rok 2012;

sprístupnenie rozpočtu Okresného súdu Martin na rok 2013;

sprístupnenie zoznamu advokátov ex-offo v obvode Okresného súdu Martin;

sprístupnenie všetkých rozsudkov vydaných sudcom JUDr. Jozefom Medveďom z trestného úseku za obdobie od roku 2008 až po rok 2013 (vrátane neprávoplatných);

sprístupnenie dokladu o ekologickej likvidácii starého akumulátora núdzového osvetlenia z roku 2010;

sprístupnenie dokladov za nákup predlžovacích káblov a „rozdvojek“ pre potreby Okresného súdu Martin za obdobie od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie dokladov za nákup počítačov a softvérov z rokov 2009 až 2013;
sprístupnenie protokolov o absolvovaní povinnej emisnej kontroly za všetky motorové vozidlá v držbe Okresného súdu Martin od roku 2009 až po rok 2013;
sprístupnenie informácie, prečo účastníkom konania vo veci 2Nt/39/2012 nie je doposiaľ doručené uznesenie 2Nt/39/2012 zo dňa 5.3.2013, a prečo spis 2Nt/39/2012 nie je predložený Krajskému súdu v Žiline na konanie o sťažnosti.

Prvostupňový Krajský súd v Žiline považuje napadnuté rozhodnutie žalovaného a aj Okresného súdu Martin za zákonné, i keď žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácií v pošte 58 bodov nebolo vyhovené. Zákon o slobode informácií síce výslovne nezakazuje, nezakotvuje žiaden prostriedok ochrany pred „zaplavením“ orgánov verejnej správy alebo iných orgánov verejnej moci neúmerne veľkým počtom žiadostí zo strany oprávnených osôb. Následkom tohto javu by mohlo bezpochyby byť značné sťaženie alebo úplné ochromenie povinných subjektov pri plnení ich verejných úloh. Kompetencie súdov Slovenskej republiky vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky, ostatných právnych predpisov, ako napr. Občianskeho súdneho poriadku, Trestného poriadku. Súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že v danom prípade väčšie množstvo žiadostí, podobných žalobcovej by mohlo ohroziť chod súdu ako takého pri vykonávaní jeho kompetencií, právomoci.

Z uvedeného vyplýva, že prax orgánov aplikujúcich zákon o slobode informácií nemôže pristúpiť k výkladu jeho ustanovení spôsobom, ktorý by viedol k minimalizácii, prípadne úplnej eliminácii reálnej schopnosti povinných osôb plniť verejné úlohy, ktoré zverujú zákonom stanovené právne predpisy. V danom prípade súdu plniť si svoju primárnu úlohu „súdenia“ danou Ústavou SR a ostatnými právnymi predpismi. Právne predpisy, ktoré súdom dávajú tzv. „primárne kompetencie“ - súdiť sú podľa senátu krajského súdu potom dôležitým faktorom obmedzenia práva na prístup k informáciám, ktoré má na mysli čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, ale aj čl. 26 ods. 5 Ústavy, keď prikazuje primeraný spôsob poskytovania informácií. To znamená, že neposkytnutie, nesprístupnenie informácií v počte 58 bodov vo vzťahu k žalobcovi v danom prípade bolo potrebné za účelom zabezpečenia iného legitímneho cieľa, aby bol najmä zabezpečený výkon kompetencií povinnej osoby Okresného súdu Martin, t.j. podľa názoru súdu nebol tu vzhľadom na rozsah a štruktúru požadovaných informácií primeraný vzťah proporcionality medzi rozsahom žiadaných informácií a legitímnym účelom, ktorý musí byť obsiahnutý zákonom o slobode informácií (aj rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 472/2012-61 zo dňa 10.1.2013).

Podľa názoru súdu žalovaný nepoprel podstatu žalobcovho práva na informácie, keď konštatoval vzhľadom na množstvo a charakter žiadaných informácií obsiahnutých v žiadosti žalobcu, nebolo jeho povinnosťou mu vyhovieť. Žiadateľovi - žalobcovi z tohto dôvodu nie je preto možné priznať právnu ochranu. Zo skutočností zistených z obsahu predloženého spisu nedá súdu konštatovať, že žalobca vo vzťahu k povinnej osobe - k Okresnému súdu Martin, sleduje iný cieľ ako získať, dosiahnuť sprístupnenie požadovaných informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. S uvedeným plne korešponduje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 2Sžo/190/2008 zo dňa 27.05.2009 a návazne na to aj rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 96/2010. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bola žaloba žalobcu ako nedôvodná zamietnutá pri aplikácii § 250j ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Namietal, že v danom prípade ide o svojvoľný výklad a aplikáciu zákona č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií, kedy súd bez náležitého preskúmania skutkového stavu dospel k názoru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu, ktorý nesprístupnil ani len jednu požadovanú informáciu je správny a zákonný. Poukazuje na to, že pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov nepochybne treba vychádzať z ich doslovného znenia (ZSP 58/2010) a zároveň, že výklad zákona môže podať len súd. Úlohou správnych orgánov je len aplikovať zákon pri svojej rozhodovacej činnosti (NS SR sp. zn. 8 Sžf/20/2010). Je toho názoru, že tak odporca, ako aj prvostupňový správny orgán jeho žiadosť nesprávne právne posúdili a bez právneho dôvodu a svojvoľne jeho žiadosti na sprístupnenie informácií nevyhoveli, s čím sa bez náležitého

preskúmania stotožnil aj Krajský súd Žilina, ktorý zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného. Prvostupňový a druhostupňový správny orgán, ako aj samotný súd, ktorý preskúmaval zákonnosť a postup správneho orgánu vo svojich rozhodnutiach len zhodne konštatujú, že by pri možnom vybavovaní žiadosti mohol byť ohrozený chod súdu a výkon jeho primárnej kompetencie, a že vybavovanie mojej žiadosti by neprimerane administratívne a personálne zaťažilo povinnú osobu. V danom prípade sa jedná o tvrdenia dotknutej povinnej osoby, ktorá žiadnym spôsobom nepreukázala svoje tvrdenia. Jedná sa len o hypotetické tvrdenie povinnej osoby, nakoľko sa ani len nepokúsila žiadosti vyhovieť, a to ani len čiastočným sprístupnením niektorých informácií. Má však za to, že žiadosti mohlo byť aspoň čiastočne vyhovené. V predmetnej žiadosti sa domáhal sprístupniť informácie, ktoré povinná osoba mala k dispozícii. Poukazujem na to, že zákon o slobode informácií nelimituje počet a rozsah informácií, ktoré oprávnená osoba môže žiadať sprístupniť. Zároveň v zmysle § 7 zák. č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií bolo možné mojej žiadosti vyhovieť aj v lehote 5 dní, kedy povinná osoba mohla niektoré požadované informácie (zverejnené rozsudky, právne predpisy, rozvrh práce súdu) vybaviť oznámením údajov umožňujúcim vyhľadanie a získanie zverejnenej informácie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolacie dôvody žalobcu považuje za neopodstatnené. Súd prvého stupňa sa v intenciách návrhov účastníkov dostatočne venoval dôkaznej rovine konania a rozhodovania, z vykonaných dôkazov správne ustálil skutkový stav vo veci a správne posúdil vec i po právnej stránke. Žalobca novo uvádza tvrdenia, že žalovaný, resp. prvostupňový správny orgán nepreukázali, že by pri reálnom vybavení dotknutej žiadosti žalobcu o informácie, obsahujúcej 58 rôznych, zväčša vôbec nesúvisiacich otázok (žiadostí) odlišného charakteru, mohlo dôjsť k paralyzovaniu povinnej osoby (Okresného súdu Martin). V tomto smere dokazovanie sa však javí i ako nadbytočné, keďže už zo samotného obsahu žiadosti žalobcu, tiež spôsobu formulovania jednotlivých 58 otázok (žiadostí) a najmä v ich sumáre, vo väzbe na zákonnú lehotu, v ktorej by mala byť celá info-žiadosť vybavená, je nepochybné neprimerané zaťaženie - ochromenie až paralyzovanie činnosti okresného súdu pri zabezpečovaní jeho hlavnej činnosti - riadneho výkonu súdnictva v rozhodnej dobe. Z obsahu vyjadrenia vyplýva, že cieľom podanej žiadosti nebol reálny záujem o informácie, ale sťaženie bežnej činnosti súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Senát zistil, že zásadnou spornou otázkou bolo, či kvalita a rozsah informácií, ktoré žalobca žiadal od žalovaného ako povinnej osoby podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám indikovali, že ide o porušenie princípu zákazu zneužitia práva vo verejnoprávnej sfére.

Zákon o slobode informácií neobsahuje vo svojich ustanoveniach legálnu definíciu zneužitia práva. Zákaz zneužívania výkonu práva je však jedným z ústavných princípov právneho štátu, ktoré ústava implicitne obsahuje v čl. 1 ods. 1. Ústavné princípy predstavujú hodnotovú časť (background - pozadie) formálnej aplikácie práva, aj v prípadoch, keď zákon sa o tom osobitne nezmieňuje. Cieľom testu zneužitia práva je preskúmať, či formálnou aplikáciu zákona - postupom podľa dikcie zákona nedochádza k narušeniu ústavného pozadia právnej regulácie.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Kumulatívne požiadavky na aplikáciu zákona vyžadujú od štátnych orgánov konanie nielen v rozsahu a

spôsobom, ktorý ustanoví zákon, ale súčasne pri zachovaní ústavných princípov.

Zneužitie práva v oblasti práva na informácie je v zásade individuálnou situáciou, kedy v rámci správnej úvahy a v rámci úvahy súdu existuje dostatočný počet indícií, že cieľom žiadosti o informácie nie je reálny záujem získať informáciu. Je potrebné odlišovať tento reálny záujem, ktorý súvisí s vážnosťou prejavenej vôle žiadateľa. Existenciu tohto reálneho záujmu, ktorý súvisí s vážnosťou prejavenej vôle žiadateľa je nevyhnutné odlišovať od formalizovaného právneho záujmu na poskytnutí informácie, ktorý žiadateľ nemusí preukazovať (podľa § 3 ods. 3 zákona o slobode informácií informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje). To, že sa informácie poskytujú bez preukázania právneho dôvodu alebo záujmu ešte neznamená, že je daná vážnosť vôle žiadateľa informácie získať.

Celkovo žiadosť v počte 58 bodov vykazuje znaky informačného filibusteringu, teda obštrukčnej metódy, pri ktorej nie je dôležitý obsah žiadosti, ale zahŕňanie a zamestnanie orgánu verejnej správy činnosťou na spracovaní informácie pre žalobcu. Právny systém musí byť spôsobilý brániť sa proti takýmto typom žiadostí, pretože sú v rozpore s princípom dobrej verejnej správy a v konečnom dôsledku žiadosti vedú k tomu, že orgány verejnej správy sa nevenujú svojej primárnej činnosti, ale vybavovaniu nezmyselných žiadostí. Indície, ktoré naznačujú pochybnosti o vážnosti prejavenej vôle žiadateľa sú nasledovné: Typickým znakom zneužitia práva na informácie je skutočnosť, že žiadateľ o poskytnutie informácie žiada „všetko“, pričom v žiadosti ustupuje kvalita informácie nad rozsahom. Zneužívaná je skutočnosť, že výkon práva na informácie nepodlieha poplatkovej povinnosti. Skutočnosť, že informácie nepodliehajú poplatkovej povinnosti však znamená, že právo musí byť vykonávané primeraným spôsobom. Ďalším typickým znakom je, že sú žiadané prevádzkové informácie organizácie, ktoré vyžadujú aktívnu činnosť organizácie pri ich vyhľadávaní a ktoré v zásade nemajú priamu súvislosť s vymedzeným úsekom štátnej správy, na ktorom povinná osoba pôsobí. Žiadané sú informácie, ktorých vyhľadanie a poskytnutie dokáže zahŕňať a nadmerne zamestnať orgán verejnej správy práve činnosťou, ktorá u zamestnancov je spôsobilá vyvolať pocit, že nejde o racionálnu činnosť, ale napriek tomu ju musia splniť. Najvyšší súd konštatuje, že súdy v rámci svojej činnosti okrem poznania dikcie zákona musia byť spôsobilé vyhodnotiť aj situácie, či nejde o zneužitie práva. Ide o diskrečnú právomoc súdov.

Najvyšší súd poukazuje na žiadané prevádzkové informácie:

sprístupnenie faktúr za dodávku teplej úžitkovej vody za roky 2012 a 2013;
sprístupnenie dokladov za nákup pohonných hmôt do služobných motorových vozidiel z rokov 2009 až 2013;
sprístupnenie faktúr za používanie telefónov a internetu (pevné linky, mobilné telefóny, internetové pripojenie a služby) za rok 2013;
sprístupnenie dokladu o vykonaní poslednej revízie výtahového zariadenia - výtahu nachádzajúceho sa v budove Okresného súdu Martin;
sprístupnenie dokladu o vykonaní poslednej revízie elektroinštalácie a elektrických rozvodov a zariadení nachádzajúcich sa v budove Okresného súdu Martin;
sprístupnenie dokladov preukazujúcich odbornú prípravu všetkých prísediacich sudcov zaradených na výkon funkcie Rozvrhom práce Okresného súdu Martin za rok 2007 a 2013;
sprístupnenie správy z posledného vykonaného auditu na Okresnom súde Martin;
sprístupnenie dokumentácie z použitia a využitia Sociálneho fondu pre Okresný súd Martin od roku 2009 až po súčasnosť
sprístupnenie dokladov za úhradu cestnej dane za motorové vozidlá v držbe Okresného súdu Martin od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie knihy jázd služobného motorového vozidla Okresného súdu Martin s údajom o prejdzených kilometroch za rok 2013;
sprístupnenie dokladov preukazujúcich úhradu denných nákladov na poštovné Okresným súdom Martin za odoslanú korešpondenciu s uvedením podacích čísel zásielok a výšky sumy výplatného za jednotlivé zásielky od roku 2009 až po súčasnosť;

sprístupnenie servisnej knižky všetkých služobných motorových vozidiel v držbe Okresného súdu Martin v roku 2012;
sprístupnenie dokladov za nákup nemrznúcej zmesi do ostrekovačov služobných motorových vozidiel od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie dokladov za kúpu náhradných bateriek do hodín zn. Weimar (inventárne číslo 96/0004) od roku 2009 až po súčasnosť;
sprístupnenie dokladov za finančnú úhradu spojenú s údržbou, opravami a čistením sudcovských talárov za roky 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013;
15. sprístupnenie dokladu o ekologickej likvidácii starého akumulátora núdzového osvetlenia z roku 2010;
16. sprístupnenie dokladov za nákup predlžovacích káblov a „rozdvojek“ pre potreby Okresného súdu Martin za obdobie od roku 2009 až po súčasnosť;
17. sprístupnenie dokladov za nákup počítačov a softvérov z rokov 2009 až 2013;
18. sprístupnenie protokolov o absolvovaní povinnej emisnej kontroly za všetky motorové vozidlá v držbe Okresného súdu Martin od roku 2009 až po rok 2013;

V danom prípade nejde o informácie, s ktorými žalovaný pracuje a disponuje na zverenom úseku štátnej správy. Žiadaná informácia sa netýka štátnej správy súdov, ale má prevádzkovo pracovný charakter a týka sa vnútornej činnosti organizácie bez priameho dopadu vo vzťahu k verejnosti. Zásadný charakter má, či takýto druh informácie podlieha právnomu režimu zákona č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií. Ide viac menej o ústavnú - právnu otázku. Zákon o slobode informácií pojem informácia nedefinuje. Preto pojem musí byť ustálený v kontexte princípov a systému zákona č. 211/2000 Z.z. Je potrebné zdôrazniť, že ústavou garantované právo na informácie nie je uspokojované iba zákonom č. 211/2000 Z.z., ktorý ustanovuje časovo prísny právny režim pre povinné osoby. Najvyšší súd konajúci v správnom súdnictve v danom prípade vychádzal z toho, že právo na informáciu musí byť v rovnováhe s princípom dobrej verejnej správy. Je potrebné zdôrazniť, že verejná správa nemá byť samoučelná, ale jej cieľom je služba občanom, vrátane poskytovania informácií, s ktorými verejná správa pri výkone svojej pôsobnosti pracuje (disponuje). Cieľom verejnej správy je právna regulácia v oblasti verejnoprávnych vzťahov. Právo na informácie nie je samoučelné, ale má umožniť žiadateľom čo najväčšiu právnu pohodu a komfort orientovať sa a uplatňovať práva v jednotlivých úsekoch verejnej správy.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

Kľúčovým pojmom pri výklade uvedeného ustanovenia je „informácia k dispozícii“.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len "povinné osoby") sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Z ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. vyplýva, že povinné osoby majú informačnú povinnosť v právnom režime tohto zákona v rozsahu zverených úsekov štátnej správy, samosprávy, alebo zákonom prenesenej verejnej správy. Záverečná formulácia v § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. túto priamu súvislosť potvrdzuje.

V oblasti prevádzkovej, vnútornej činnosti orgánov verejnej správy senát nezistil právny základ na poskytnutie informácie v režime zákona č. 211/2000 Z.z.

Senát dospel k záveru, že princíp dobrej verejnej správy vyžaduje, aby orgány verejnej správy riadne a včas plnili zákonom uloženú informačnú povinnosť. Napríklad žalovaný na úseku štátnej správy súdov. V tom prípade je informácia v súlade s princípom vyjadreným v § 3 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z., podľa

ktorého „informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje“. Ak má informácia pôvod v oblasti verejnej správy, v ktorej povinná osoba vykonáva rozhodovaciu činnosť implicitne, charakterom informácie je daný aj právny záujem na jej poskytnutí. Systematicky sú potom uvedené ustanovenia zákona v súlade.

Vzhľadom na uvedené východiská senát dospel k záveru, že prevádzkové informácie žalovaného nemožno subsumovať pod povinnosť podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z.

Senát najvyššieho súdu poukazuje na to, že súčasná právna úprava mu nedáva možnosť obrátiť sa s prejudiciálnou otázkou na ústavný súd pred priamou aplikáciou ústavných princípov v rámci prebiehajúceho súdneho konania. Vzhľadom na to v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad dotknutých ústavných princípov musel byť riešený ako predbežná otázka priamo senátom.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.